

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207238
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319207238.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: N. Q., V.. XX.XX.XXXX, P. X. V. K. XXX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o zaplatenie 410,53 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 17.12.2019 č. k. 15Csp/128/2019-52 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanému, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 410,53 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 5 a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť jej titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 410,53 eur s poukazom na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné, pod sp. zn. 15Csp/147/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bola žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešná. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že sú splnené podmienky vyplývajúce z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže si žalovaný uplatňoval aj nároky, na ktoré nemal nárok. Poukázal na to, že žalobkyňa si na ochranu svojich práv musela nájsť právneho zástupcu, uplatňovať si svoje nároky prostredníctvom súdu, čo vyvoláva u žalobkyne psychický tlak. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia súd prvej inštancie bol toho názoru, že odradzujúco môže pôsobiť na veriteľa suma, o ktorú sa chcel na úrok spotrebiteľa obohatiť.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol na základe ustanovení § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, preto priznal žalobkyňu náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces tým, že odôvodnenie napádaného rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 410,53 eura. Súdom priznané finančné zadosťučinenie nebolo podľa obsahu a odôvodnenia rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je v rozsudku podložené takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia.

6. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyňa zotrvala na svojich doterajších tvrdeniach a poukázala na príslušnú judikatúru tunajšieho súdu v obdobných veciach. Navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

7. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne žalovaný zotrval na svojich odvolacích námietkach, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodnili priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 410,53 eura. Uvedenú námietku nespochybnila vo svojom podaní ani žalobkyňa. Zároveň žalobkyňa nerozparovala ani odvolanie voči výroku o náhrade trov konania.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Odvolací súd sa najprv vypořiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

10. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní

porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

13. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

14. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

15. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej

16. Vo veci sp. zn. 15Csp/147/2018 Okresného súdu Humenné sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Vo vzťahu k uplatnenému nároku mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Humenné, pod sp. zn. 15Csp/147/2018, zo dňa 23.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9Co/29/2019, zo dňa 25.4.2019 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.05.2019. Právoplatným ukončením konania vo veci 15Csp/147/2018 Okresného súdu Humenné bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 03.09.2019.

17. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku č.k. 15Csp/147/2018-81 zo dňa 23.11.2018 Okresného súdu Humenné, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď žalovaný v zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky a konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu vo výške 410,53 eura, čím sa jedná o viacnásobné porušenie práva.

18. S poukazom na uvedené odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie.

19. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 410,53 eura je postačujúca. Odvolací súd má za to, že takéto

finančné zadosťučinenie vo výške 410,53 eura vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

20. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovaný v konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešnej žalobkyni v rozsahu 100 %, ktorá podala písomné vyjadrenie v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).